ANαliZA

časopis za kritično misel

Letnik 4, številka 1, 2000 · ISSN 1408-2969

IZ ZGODOVINE ETIKE

[Aristoteles]

Peri aretes (O vrlini)

prevedel in opombe spisal Boris Vezjak

Citiranje: [Aristoteles], »Peri aretes (O vrlini)«, *Analiza: časopis za kritično misel* 4, št. 1 (2000): 25–34.

Prevod. Licenca Creative Commons, ki velja za arhiv revije, za prevode ne velja; pravice izvirnika pripadajo njegovim imetnikom.

Izdajatelj: Društvo za analitično filozofijo in filozofijo znanosti, Ljubljana.

Elektronska različica je bila leta 2026 rekonstruirana iz izvirnih stavnih datotek in preverjena s tiskano izdajo. Številke strani ustrezajo tiskani izdaji; prelomi strani znotraj prispevka se lahko nekoliko razlikujejo.

[Aristoteles]
prevedel in opombe spisal Boris Vezjak

PERI ARETES (O VRLINI)

Nravno dobre stvari zaslužijo hvalo, slabe zavračanje.[1] K nravno dobrim nas napotujejo vrline, k slabim slabosti. Občudovanja vredni so tudi vzroki vrlin ter tisto, kar jih spremlja ali iz njih nastane, torej njihov učinek[2], njihova nasprotja pa so vredna zavračanja. (1249a26-1249a30)

Po Platonovi domnevi je duša tridelna, vrlina razumnega dela je razsodnost (φρόνησις), čustvenega umirjenost (πραότης) in pogum (ἀνδρεία), želelnega zmernost (σωφροσύνη) in obvladanost (ἐγκράτεια), medtem ko so vrline celotne duše pravičnost (δικαιοσύνη), radodarnost (ἐλευθεριότης) in velikodušnost (μεγαλοψυχία). Slabost razumnega dela je nerazumnost (ἀφροσύνη), čustvenega razdražljivost (ὀργιλότης) in strahopetnost (δειλία), želelnega razuzdanost (ἀκολασία) in šibka volja (ἀκρασία), medtem ko so slabosti celotne duše nepravičnost (ἀδικία), neradodarnost (ἀνελευθερία) in malodušnost (μικροψυχία).[3] (1249a30-1250a2)

Razsodnost je vrlina razumnega dela, ki pomaga v tem, kar vodi do sreče. Umirjenost je vrlina čustvenega dela, vzpodbujajoča nas k odvračanju od jeze. Pogum je vrlina čustvenega dela, ki nas dela trdne ob strahu pred smrtjo. Zmernost je vrlina želelnega dela in nas naredi neodvisne od slabih ugodij. Obvladanost je vrlina želelnega dela glede na naše krotenje želje, ki vodi k slabim ugodjem, s pomočjo premisleka. Pravičnost je vrlina celotne duše, ki razdeljuje glede na tisto, kar komu pripada.[4]

Radodarnost je vrlina duše, usmerjajoča naše izdatke k odličnim stvarem.[5] Veliko-

[1] 1249a26: *epaineta esti ta kala, psekta de ta aischra*: kontrast med "lepimi" in "sramotnimi" stvarmi (če prevedemo dobesedno) najdeva različne prevode. Ernst A. Schmidt prevaja začetni stavek takole: "Lobenswert ist das Sittlichschöne, tadelnswert das Schimpfliche." (*prim*. Aristoteles Werke, Band 18, *Über die Tugend*, Akademie-Verlag, Berlin 1965)

[2] 1249a30: *ergon*, dobesedno "delo", torej rezultat in proizvod neke dejavnosti, prevajam poenostavljeno kot učinek, pri čemer je treba imeti v mislih, da običajno ergon nikoli ni prisoten na vzročnostni način, temveč je subjektu dejavnosti imanenten. Zgornji stavek z omembo vzroka (*aitia*) vrline pa morebiti nakazuje upravičenost takega smisla.

[3] 1250a2 Klasično tripartitno delitev duše na *logistikon-epithumetikon-thumoeides* (*prim*. R.440e) prevajam z razumni-želelni-čustveni. Medtem ko sta prvi dve poimenovanji nesporni, obstaja nekaj težav z izrazom *thumoeides* – *thumos* pomeni nasplošno princip duše, duha, srca (kot izvora čustev), življenja, ki zajema naša občutenja ter misli, še zlasti takrat, ko so ta afektivno močno prisotna. V *thumos* so torej združeni principi volje, razuma, čustev in sentimenta (*prim*. geslo v Bailly). Platon ga v Kratilu pravilno izpeljuje iz glagola *thuo* (419e). Rackham prevaja kot "passionate part", Hutchinson kot "emotional part". Alternativni prevod: voljni del. V tem odstavku sicer ohranjam v oklepaju grške besede, da pokažem na svojo prevajalsko rešitev, ker se bodo v besedilu še večkrat pojavljale.

[4] 1250a7: *dianemetike tou kat aksian*. Za uporabo glagola *dianemo* (razdelim, distribuiram) *prim*. Platonove *Zakone* 758e, 830e. Rackhamov prevod stavka se glasi: "Righteousness is goodness of the spirit shown in distributing what is according to desert."

[5] 1250a13: *eudapanos eis ta kala*, uporaba denarja za dobre stvari (*prim*. LSJ, geslo "*eudapanos*"). Po Hutchinsonu gre za konjenkturni dodatek, ki se je v transmisiji besedila izgubil. Zanimivo, da se radodarnost in neradodarnost vedno nanašata na "denarno ekonomijo" in naš odnos do denarja.

dušnost je vrlina duše glede na našo sposobnost prenašanja sreče in nesreče ali časti in nečasti.[6] (1250a3-1250a15)

Nerazumnost je slabost razumnega dela in je vzrok slabega življenja.[7] Razdražljivost je slabost čustvenega dela glede na tisto, kar nas spravi v jezo. Strahopetnost je slabost čustvenega dela glede na strah, zlasti tisti pred smrtjo. Razuzdanost je slabost želelnega dela, ko uživamo v neprimernih ugodjih.[8] Šibka volja je slabost želelnega dela v sprejemanju neprimernih ugodij takrat, ko jih premislek odklanja. Nepravičnost je slabost duše, ko želimo zase več od tega, kar nam pripada. Neradodarnost je slabost duše, ki nas sili iz vsega kovati dobiček. Malodušnost je slabost duše glede na našo nesposobnost sprejemati srečo in nesrečo ter čast in nečast. (1250a16-1250a29)

Učinki razsodnosti (φρόνησις) so naslednji:[9]

- dobro premišljanje
- razločevanje vsega, kar je dobro in slabo ali vsega izbire vrednega in nevrednega v življenju
- dobro uporabljanje tega, kar nam je na razpolago
- pravilno ocenjevanje drugih
- uvid v stvari, ki jih je treba narediti
- umno govorjenje in početje stvari
- posedovanje izkustva o vsem koristnem.[10]

Spomin, izkustvo, umnost, pametnost, premišljanje: bodisi so vsa prišla iz razsodnosti ali jo spremljajo ali pa so nekatera njeni delni vzroki, recimo izkustvo in spomin, druga pa njegovi deli, kot premišljanje in umnost. (1250a30-1250a39)

Učinki umirjenosti (πραότης) so naslednji:

- sposobnost umirjenega sprejemanja obtožb in očitkov
- odsotnost želje po hitrem maščevanju
- odsotnost naglega navala jeze
- odsotnost pikrosti in prevzetnosti

[6] 1250a15: *eutuchian kai atuchian kai timen kai atimian*: vsi izrazi se velikokrat nanašajo na "vojaški slovar" – eutuchia in atuchia sta uspeh in neuspeh v bitki (*prim*. Tukididovo *Zgodovino peloponeških vojn*, 1,120, 2,44). Zdi se, da je pri velikodušnosti v tem spisu vseskozi mišljen natanko ta kontekst.

[7] 1250a16: *aitia tou zen kakos*, alternativni prevod: "... povod življenju v slabosti".

[8] 1250a21: *hedonon phaulon*. "*Phaulos*", težko prevedljivi pridevnik, prevajam kot neprimeren. Bailly razdeli geslo z isto besedo v dve skupini: rabe "avec idée de blâme" in rabe "sans idée de blâme". V moralnem kontekstu pride v poštev vselej prva različica – neprimeren pomeni toliko kot vreden graje. Alternativni prevod: slab, prezirljiv.

[9] 1250a30: *erga de tes phroneseos esti* ... Začetni *ta erga*, ki na tem mestu začenja klasifikacijo vrlin in slabosti (napovedana že v vrstici1 1249a30), se potem več ne ponavlja. Prevod vsake od njih, sledeč Hutchinsonu, uvajam z isto frazo, da bi tako dobil želeno rigorozno strukturo besedila.

[10] 1250a33: v manuskriptu manjka besedilo med začetkom in koncem stavka. *Prim*. Doug Hutchinson (1998).

- posedovanje notranjega miru in trdnosti. (1250a39-1250a44)

Učinki poguma (ἀνδρεία) so naslednji:

- nevznemirjenost ob strahu pred smrtjo
- hrabrost v strašnih situacijah
- smelost v nevarnostih
- raje imeti častno smrt kot nečastno preživetje
- biti vzrok zmage.[11]

Pogumu pripadajo še trud, vztrajnost in tveganje. Pogum spremljajo še samozaupanje, hraber duh in drznost, pa tudi ljubezen do dela in moč. (1250a44-1251b6)

Učinki zmernosti (σωφροσύνη) so naslednji:

- ne biti privržen[12] uživanju v ugodjih telesa
- umanjkanje želje po uživanju v prezirljivih ugodjih
- strah pred neredom
- vodenje urejenega življenja v velikih in malih stvareh.

Zmernost spremljajo disciplina, urejenost, sram in previdnost. (1250b6-1250b12)

Učinki obvladanosti (ἐγκράτεια) so naslednji:

- sposobnost zavračanja želje[13], ki nas napeljuje k uživanju v napačnih ugodjih in nasladi, s pomočjo premisleka
- posedovanje čvrstosti
- prenašanje naravnih tegob in trpljenja. (1250b12-1250b15)

Učinki pravičnosti (δικαιοσύνη) so naslednji:

- sposobnost razdeljevanja glede na to, kar komu pripada
- spoštovanje državnih navad in norm
- spoštovanje napisanih zakonov
- govorjenje resnice, kjer to pripomore k razlikovanju
- zagovarjanje sporazumnih rešitev.

[11] 1250B2: *to nikes aition einai*. Alternativen prevod: biti zaslužen za zmago. Nenavadno in pogosto rabo samostalnikov *aition* in *aitia* je mogoče razumeti kot kontrast k *erga*, toda v zgornjem stavku je zdaj sam *ergon* opisan vzročno. K rabi *prim*. še Platonov *Fajdros*, 110e.

[12] 1250b7: dobesedno "ne občudovati", *to me thaumazein*. Ista sintagma se nahaja še na mestu 1250b36.

[13] 1250b12-13: *to dunasthai katashein*, infinitiv aorista *katecho* nakazuje kontinuirano stanje stvari.

Kot pravični se najprej pokoravamo bogovom, nato božanstvom, potem državi in staršem, nato umrlim, do katerih velja pobožnost, ki je bodisi del pravičnosti bodisi jo spremlja. K pravičnosti spadajo še svetost, resnicoljubnost, vera in sovraštvo do zlobnosti. (1250b15-1250b24)

Učinki radodarnosti (ἐλευθεριότης) so naslednji:

- denar rabiti za stvari, ki so tega vredne
- biti nezadržan ob nakupu nujnega
- biti nekdo, ki denarno pomaga[14] in je prijateljski do ljudi
- nejemanje denarja tam, kjer se ga ne sme.

Radodaren je nadalje tisti, ki ga odlikujeta obleka in hiša, ki jo opremlja z nenavadnimi in čudovitimi stvarmi - takšnimi, ki ponujajo prijetno zabavo, ne da bi bila koristna, med živalmi pa gojijo tista enkratna in ki so nekaj posebnega. Radodarnost spremljajo odprtost in preprostost ter ljubezen do človeka, prijaznost, prijateljstvo do prijateljev, prijateljstvo do tujcev in prijateljstvo do lepega.[15] (1250b24-1250b34)

Učinki velikodušnosti (μεγαλοψυχία) so naslednji:

- dobro prenašanje tako sreče kot nesreče, časti kot nečasti
- ne biti podvržen razkošju, odvisnosti od drugih, posedovanju moči ali zmagam v bitkah[16]
- posedovanje globine in veličine duha.

Velikodušni človek se nima za zelo pomembnega in življenja ne jemlje za edino vredno. Ima preprost in odličen značaj, v užaljenosti pa ne bo pomislil na maščevanje. Velikodušnost spremljata preprostost ter resnicoljubnost. (1250b34-1250b42)

Učinki nerazumnosti (ἀφροσύνη) so naslednji:

- slaba presoja stvari
- slab razmislek
- slabo ravnanje z drugimi
- slabo ravnanje z razpoložljivimi dobrinami
- napačna ocena o tem, kakšno je lepo in dobro življenje.

[14] 1250b27: *to diaphoron*, dobesedno "razlika", je idiom za vsoto denarja. Podobna raba se nahaja pri Teofrastu, *Značaji* 10.1: *he mikrologia esti pheidolia tou diphorou ... Prim*. slovenski prevod v Teofrast (1971).

[15] Serija izrazov s predpono *philo-*: *philophilon*, *philoxenon* in *philokalon*. *Philokalos*, torej "prijateljstvo do lepega", je zelo težko prevesti. V *Nikomahovi etiki* se pojavi kot sinonim za nekaj, kar ima visoko moralno vrednost (EN 1099a11-15, 1179b7-10), torej gre za "prijateljstvo do pravih vrednot".

[16] 1250b37: LDS prevaja "*tas enagoinous*" z "in games". Sam sprejemam različico prevoda Douga Hutchinsona, saj je verjetno poanta velikodušnosti v ohranjanju veličine v "resnih" situacijah (npr. v bitki), ko smo v skušnjavi, da bi se začeli obnašati vzvišeno.

Nerazumnost spremljajo nevednost, neizkušenost, nezmožnost presoje[17], nespretnost in pozabljivost. (1250b43-1251a3)

Obstajajo tri vrste razdražljivosti (ὀργιλότης)[18]: vročekrvnost, osornost in nejevolja.[19]

Učinki razdražljivosti so:

- nesposobnost prenašanja tudi najmanjših nevšečnosti ali skrbi
- biti nekdo, ki kaznuje ali se maščuje
- biti nagnjen k jezi zaradi besede ali dejanja.

Razdražljivosti se podata hitro vzkipljiv in spremenljiv značaj, osorne besede, razburjenje ob majhnih stvareh in tovrstno občutenje na nagel način in dlje kot za kratek čas. (1251a3-1251a10)

Učinki strahopetnosti (δειλία) so naslednji:

- biti zlahka prestrašen na katerikoli način, še zlasti zaradi strahu pred smrtjo ali telesno poškodbo
- raje imeti vsakršen način preživetja kot vzvišeno smrt.

Strahopetnosti sledijo mlahavost, nemoškost, nedejavnost[20] in pretirana nagnjenost k življenju. K njej sodi še neke vrste previdnost in krotkost značaja. (1251a10-1251a16)

Učinki razuzdanosti (ἀκολασία) so naslednji:

- izbira v uživanju škodljivih in sramotnih ugodij
- mišljenje, da so najbolj srečni tisti, ki živijo v takšnih ugodjih
- rad imeti šaljivost, smešnost in premetenost
- biti lahkomiseln glede tega, kar nekdo reče ali počne.

Razuzdanosti sledijo nedisciplina, brezsramnost, neurejenost, razkošje, lenoba, brezskrbnost[21], brezobzirnost in neodločnost[22]. (1251a16-1251a23)

Učinki šibke volje (ἀκρασία) so naslednji:

- odločitev za ugodja takrat, ko jih razmislek odklanja, češ da se jim je treba odre-

[17] 1251a2: *akrisia*, zelo težko prevedljiv pojem. Hutchinson prevaja z "indecisiveness", torej neodločnost, LSJ pa podobnega smisla ne navaja. Alternativni prevod: slaba presoja.

[18] 1251a3: k pojmu *orgilotes prim*. še Aristotelov opis v *Nikomahovi etiki*, 1108a.

[19] 1251a3: *baruthumia* prevajam kot nejevolja, lahko bi še kot nezadovoljnost: podobno sugerira Bailly v svojem Grško-francoskem slovarju (irritation, mecontentement).

[20] *Aponia.* sledim Hutchinsonu in ne Rackhamu, ki ohranja *aponoia*, kar prevaja s "faint-heartedness", Dokler pa isti izraz z "obup(anost)" in "blaznost" (sic!).

[21] *Ameleia*. Dokler prevaja še kot "brezbrižnost" in "nemarnost".

[22] *Eklusis*. Dokler prevaja še kot "onemoglost", "slabost".

či[23], pa jim vseeno podležemo

- vednost, da je treba početi, kar je dobro in koristno, pa se temu odpovedati v prid ugodjem.

Šibki volji sledijo mlahavost, brezskrbnost in večina stvari, ki gredo skupaj z razbrzdanostjo. (1251a23-1251a30)

Obstajajo tri vrste nepravičnosti (ἀδικία): brezbožnost, pohlepnost in ošabnost. Brebožnost je prezir do bogov in božanstev, umrlih, staršev in države. Pohlepnost je prezir v pogodbah, kadar vzamemo več denarja, kot nam pripada. Ošabnost je vrsta nepravičnosti glede na to, ko se ljudje predajajo ugodju in ob tem spravijo ostale v nemilost. Zato Euenos o njej pravi, kako "ne prinaša ničesar vrednega in vseeno ostaja nepravična".[24]

Učinki nepravičnosti so naslednji:

- prekoračitev državnih običajev in norm
- nepokoravanje zakonom in vladarjem
- laganje
- krivoprisežništvo[25]
- prekinjanje pogodb in obljub.

Nepravičnosti sledijo obrekljivost, bahavost, lažna človekoljubnost, zlobnost in brezvestnost.[26] (12515a30-1251b3)

Obstajajo tri vrste neradodarnosti (ἀνελευθερία): dobičkaželjnost, skopost in stiskaštvo. Dobičkaželjnost je vrsta neradodarnosti glede na poskus pridobitništva iz vsega, dobitek pa ima za pomembnejši od sramote.[27] Skopost je vrsta neradodarnosti, ko denar ni uporabljen niti za najnujnejše. Stiskaštvo je vrsta neradodarnosti, ko se denar porablja, vendar za malenkosti in na nepravi način, tako da je od njegove neporabe ob pravem času več škode kot koristi.[28]

Učinki neradodarnosti so naslednji:

- jemanje denarja za najpomembnejšo stvar

[23] 1251a25: *me metaschein*, ne udeležiti se. Ponovno gre za infinitiv aorista, ki poudari trajanje in stalnost stanja. Oseba torej na splošno ve, da se je treba ugodjem odreči, vendar na njih vseeno občasno participira – *metechein*, infinitiv prezenta.

[24] Euenos iz Parosa, potujoči učitelj in filozof nekje iz 5. ali 4. stoletja pred našim štetjem. Nekajkrat omenjen pri Platonu (Ap.20b isl., Phd. 60d isl., Phdr. 267a), pa tudi pri Aristotelu (*Evdemova etika* 1223a31-32, *Metafizika* 1015a29-30 in *Nikomahova etika* 1152a31-33).

[25] 1251b1: *to epiorkein*. *Prim*. Platonov *Gorgij*, 524e in Aristofanove *Oblake*, 339 ter 402 in dalje.

[26] 1251b3: *panourgia* prevajam kot "brezvestnost", sledeč Rackhamovi in Hutchinsonovi odločitvi (unscrupulousness). LSJ navaja še "knavery", "prevaranstvo". Alternativni prevod: zvijačnost.

[27] 1251b6: *tes aischunes* prevajam kot "sramota". *Prim*., denimo Platonove *Zakone*, 878c, 919e. Alternativni prevod: nečast, nemilost.

[28] 1251b10: *poiesthai to diaphoron*. Rackham napačno prevaja kot "letting go the difference", čeravno *to diaphoron* pomeni natanko "denar" oz. "expenditure" (*prim*. LSJ, isto geslo).

- imeti za nesramotno dejavnost pridobitništva
- hlapčevski, podrejen in skopuški način življenja, nezdružljiv s spoštovanjem do sebe in radodarnostjo.

Skupaj z neradodarnostjo gredo malenkostnost, nejevolja, malodušnost, potrtost, prostaškost in sovražnost do ljudi. (1251b4-1251b16)

Učinki malodušnosti (μικροψυχία) so naslednji:

- nesposobnost soočanja s častjo ali nečastjo in srečo ali nesrečo, temveč napihnjenost ob izkazanem spoštovanju in pretiravanje ob majhnih uspehih, neprenašanje tudi najmanjših izrazov nespoštovanja
- razmišljanje, po katerem je vsako razočaranje izraz nesrečne usode
- pritoževanje nad vsem in nepotrpežljivost.

Malodušen bo vsako prepreko jemal za žalitev in nespoštovanje, tudi tisto, povzročeno z nevednostjo ali pozabljanjem[29].

Z malodušnostjo gredo skupaj malenkostnost, tožba glede lastne usode[30], razočaranost in potrtost. (1251b16-1251b25)

Učinki vrline nasploh so naslednji:

- skrb za odlično stanje duše, njeno mirno in urejeno gibanje, usklajenost vseh njenih delov, zaradi česar se zdi, da je dobra duša model vzorne politične ureditve.[31]

Ostali učinki vrline so še:

- početje dobrega tistim, ki si ga zaslužijo
- ljubezen do dobrih ljudi
- sovraštvo do slabih ljudi
- ne biti nekdo, ki kaznuje ali se maščuje, temveč nekdo, ki je milosten, pomirljiv in odpuščajoč.[32]

Z vrlino gredo skupaj dobrodušnost, poštenost[33], premišljenost, zaupanje v pri-

[29] *lethen*. Hutchinson prevaja z "oversight", Schmidt z "Vergesslichkeit".

[30] 1251b25: *mempsimoiria* prevajam kot "tožba glede lastne usode", pri čemer sprejemam Baillyjevo sugestijo iz "Dictionnaire Grec-Francais", *glej* geslo z isto besedo, str. 1249 "action de se plaindre se son sort". Gantar v svojem prevodu Teofrastovih *Značajev* prevaja z "nergaštvo". *Prim*. še njegovo študijo in komentar k besedi – Teofrast (1971: 94).

[31] 1251b29-30: *paradeigma politeias agathes einai psuches spoudaias diathesis*. Nedvomno gre za aluzijo na Platonovo primerjavo med dušo in polisom, etično-politično analogijo, ki se vzpostavlja na podlagi koncepta urejenosti (*taksis*) vrline glede na dušo.

[32] 1251b33: *sungnomonikon* prevajam kot "odpuščajoč". *Prim*. Aristotelovo *Retoriko* (1384b3) in *Nikomahovo etiko* 1143a21. Alternativni prevod: prizanesljiv.

[33] 1251b33: *epieikeia* prevaja Rackham kot "reasonableness", Hutchinson kot "fair-mindedness", LSJ med drugim kot "fairness". *Prim*. Aristotelovo *Nikomahovo etiko*, 1175b24, še zlasti pa celotno peto knjigo, ko je *epieikeia* zoperstavljena striktni pravičnosti, *dikaiosune*. Alternativni prevod: pravomernost.

hodnost in zadovoljstvo s preteklostjo[34], hvalevredne pa so tudi stvari kot prijateljstvo do družine, do prijateljev, bližnjih, tujcev, ljudi nasploh in do dobrih stvari. (1251b26-1251b37)

Učinki slabosti so nasprotni, tako da jim pripadajo vse nasprotnosti. Karkoli je učinek slabosti ali ji pripada, je vredno zavračanja. (1251b37-1251b39)

Slovar nekaterih poglavitnih terminov v "Peri aretes"

bahavost – ἀλαζονεία (alazoneia)

brezobzirnost – ὀλιγωρία (oligoria)

brezbožnost – ἀσέβεια (asebeia)

brezskrbnost – ἀμέλεια (ameleia)

brezsramnost – ἀναίδεια (anaideia)

brezvestnost – πανουργία (panourgia)

disciplina – εὐταξία (eutaxia)

dobičkaželjnost – αἰσχροκέρδεια (aischrokerdeia)

dobrodušnost – χρηστότης (chrestotes)

izkustvo – ἐμπειρία (empeiria)

jeza – ὀργή (orge)

lenoba – ῥᾳθυμία (rhathumia)

ljubezen do človeka – φιλανθρωπία (philanthropia)

malenkostnost – μικρολογία (mikrologia)

malodušnost – μικροψυχία (mikropsuchia)

mlahavost – μαλακία (malakia)

nedejavnost – ἀπονία (aponia)

nedisciplina - ἀταξία (ataxia)

neizkušenost – ἀπειρία (apeiria)

nejevolja – βαρυθυμία (baruthumia)

nemoškost – ἀνανδρία (anandria)

neodločnost – ἔκλυσις (eklusis)

neradodarnost – ἀνελευθερία (aneleutheria)

[34] 1251b34: "*elpis agathe, mneme agathe*" – težko prevedljiva fraza, ki verjetno izraža pomirjenost s preteklostjo in upanje za prihodnje, torej "optimizem".

nepravičnost – ἀδικία (adikia)

nerazumnost – ἀφροσύνη (aphrosune)

nespretnost – ἐπαριστηρότης (eparisterotes)

neurejenost – ἀκοσμία (akosmia)

nevednost – ἀμαθία (amathia)

nezmožnost presoje – ἀκρισία (akrisia)

obrekljivost – συκοφαντία (sukophantia)

obvladanost – ἐγκράτεια (enkrateia)

obžalovanje – μεταμέλεια (metameleia)

odkritost – ἁπλότης (haplotes)

odličnost – γενναιότης (gennaiotes)

osornost – πικρία (pikria)

radodarnost – ἐλευθεριότης (eleutheriotes)

ošabnost – ὕβρις (hubris)

pametnost – ἐπεδεξιότης (epedexiotes)

pogum – ἀνδρεία (andreia)

pohlepnost – πλεονεξία (pleonexia)

poštenost – ἐπιείκεια (epieikeia)

potrtost – ταπεινότης (tapeinotes)

pozabljivost – ἀμνημοσύνη (amnemosune)

pravičnost – δικαιοσύνη (dikaiosune)

premišljanje – εὐβουλία (euboulia)

premislek – λογισμός (premislek)

pretirana nagnjenost k življenju – φιλοψυχία (philopsuchia)

previdnost – εὐλάβεια (eulabeia)

prostaškost – ἀγένεια (ageneia)

razdražljivost – ὀργιλότης (orgilotes)

razočaranost – δυσελπιστία (duselpistia)

razkošje – τρυφή (truphe)

razsodnost – φρόνησις (phronesis)

razuzdanost – ἀκολασία (akolasia)

resnicoljubnost – ἀλήθεια (aletheia)

skopost – φειδωλία (pheidolia)

slabost – κακία (kakia)

sovraštvo do zlobnosti – μισοπονηρία (misoponeria)

sovražnost do ljudi – μισανθρωπία (misanthropia)

spomin – μνήμη (mneme)

sram – αἰδώς (aidos)

stiskaštvo – κιμβικία (kimbikia)

strahopetnost – δειλία (deilia)

svetost – ὁσιότης (hosiotes)

šibka volja – ἀκρασία (akrasia)

tožba glede lastne usode – μεμψιμοιρία (mempsimoiria)

ugodje – ἡδονή (hedone)

umirjenost – πραότης (praotes)

umnost – ἀγχίνοια (anchinoia)

urejenost – κοσμιότης (kosmiotes)

velikodušnost – μεγαλοψυχία (megalopsuchia)

vera – πίστις (pistis)

vrlina – ἀρετή (arete)

vročekrvnost – ἀκροχολία (akrocholia)

zlobnost – κακοήθεια (kakoetheia)

zmernost – σωφροσύνη (sophrosune)